N°. 224. 1854.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 22 SEPTEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 129.) *WET van den 2den September 1854, houdende vaststelling van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de tweede alinea van art. 59 der Grondwet bepaalt, dat de reglementen op het beleid der regering van de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, door de wet worden vastgesteld,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze, vast te stellen het navolgende

REGLEMENT op het beleid der regering van Nederlandsch Indie.

ISTE HOOFDSTUK.

Van de zamenstelling van de regering van Nederlandsch Indie.

Art. 1. De regering der kolonien en bezittingen van het Rijk in Azie, uitmakende het gebied van Nederlandsch Indie, wordt in naam des Konings uitgeoefend door eenen Gouverneur-Generaal, op den voet en onder de bepalingen van het tegenwoordig reglement.

Ieder, die zich in Nederlandsch Indie bevindt, is verpligt den Gouverneur-Generaal te erkennen als des Konings vertegenwoordiger, en hem als zoodanig te eerbiedigen en te gehoorzamen.

Art. 2. De Gouverneur-Generaal moet Nederlander zijn en den ouderdom van dertig jaren vervuld hebben.

Hij wordt door den Koning benoemd en ontslagen en mag zijne waardigheid niet nederleggen, noch Nederlandsch Indie verlaten, zonder magtiging van den Koning.

Art. 3. De Gouverneur-Generaal mag regtstreeks noch zijdelings deelhebber zijn in, noch borg zijn voor eenige onderneming, ten grondslag hebbende eene met de Indische Regering om winst of voordeel aangegane overeenkomst.

Hij mag geene schuldvorderingen ten laste van Nederlandsch Indie koopen.

Hij mag geen deel hebben, regtstreeks of zijdelings, in ondernemingen van handel en scheepvaart in Nederlandsch Indie gevestigd, noch aldaar eigenaar of huurder van landerijen zijn.

Art. 4. De Koning kan aan den Gouverneur-Generaal toevoegen eenen Luitenant-Gouverneur-Generaal, bestemd om hem voorloopig op te volgen, en om inmiddels zoodanig werkzaam te zijn, als door den Koning of door den Gouverneur-Generaal zal worden voorgeschreven.

Het bepaalde bij de eerste alinea van art. 2 en bij art. 3 is toepasselijk op den Luitenant-Gouverneur-Generaal.

Art. 5. De Gouverneur-Generaal legt in handen van den Koning, of op 's Konings magtiging, in eene vergadering, zamengesteld overeenkomstig art. 15, den volgenden eed (verklaring en belofte) af:

» Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot Gouverneur-Generaal over Neder-» landsch Indie benoemd te worden, directelijk of indirectelijk, aan » geene personen, hetzij in of buiten het bestuur, onder wat naam of » voorwendsel ook, eenige giften of gaven beloofd of gegeven heb, noch » beloven of geven zal.

» Ik zweer (beloof) dat ik, om iets in deze betrekking te doen of te » laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of geschenken aannemen » zal, directelijk of indirectelijk.

» Ik zweer (beloof) dat ik den Koning gehoorzaam en getrouw zal zijn.

» Ik zweer (beloof) dat ik de welvaart van Nederlandsch Indie naar » mijn vermogen bevorderen zal.

» Ik zweer (beloof) getrouwheid aan de Grondwet; dat ik het Regle-» ment op het beleid der regering van en alle andere voor Nederlandsch » Indie geldende verordeningen steeds zal onderhouden en doen onderhou-» den, en dat ik mij in alles zal gedragen zoo als een braaf en eerlijk » Gouverneur-Generaal betaamt.

» Zoo waarlijk helpe mij God almagtig!" (» Dat verklaar en » beloof ik.")

Art. 6. De Luitenant-Gouverneur-Generaal legt, in handen des Konings of van den Gouverneur-Generaal, den volgenden eed (verklaring en belofte) af:

» Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot Luitenant-Gouverneur-Generaal » over Nederlandsch Indie te worden benoemd, directelijk of indirectelijk, » aan geene personen, hetzij in of buiten het bestuur, onder wat naam » of voorwendsel ook, eenige giften of gaven beloofd of gegeven heb, » noch beloven of geven zal.

» Ik zweer (beloof) dat ik, om iets in deze betrekking te doen of te » laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of geschenken aannemen » zal, directelijk of indirectelijk.

» Ik zweer (beloof) dat ik den Koning en den Gouverneur-Generaal, » als des Konings vertegenwoordiger, gehoorzaam en getrouw zal zijn.

» Ik zweer (beloof) dat ik de welvaart van Nederlandsch Indie naar » mijn vermogen bevorderen zal.

» Ik zweer (beloof) dat ik mij met naauwgezetheid en ijver zal kwijten » van alle verrigtingen, welke de Koning of de Gouverneur-Generaal mij » zal opdragen; dat ik het Reglement op het beleid der regering van » en alle andere voor Nederlandsch Indie geldende verordeningen getrou-» welijk zal nakomen, en dat ik mij in alles gedragen zal zoo als een » braaf en eerlijk Luitenant-Gouverneur-Generaal betaamt.

» Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!" (» Dat verklaar en » beloof ik.")

Art. 7. Er is een Raad van Nederlandsch Indie, bestaande uit eenen vice-president en vier leden.

Hij wordt bijgestaan door eenen secretaris.

De Gouverneur-Generaal kan het voorzitterschap van den Raad opdragen aan den Luitenant-Gouverneur-Generaal en kan het zelf bekleeden, zoo dikwijls hij dit noodig oordeelt. Zij hebben alleen eene raadgevende stem.

De Gouverneur-Generaal kan, in bijzondere gevallen, andere ambtenaren, alsmede officieren der zee- of landmagt, gelasten de vergaderingen van den Raad bij te wonen, tot het geven van mondelinge inlichtingen.

Het reglement van orde voor 's Raads vergaderingen wordt door den Koning vastgesteld. Het behelst de verpligting tot geheimhouding, in zoover het algemeen belang dit vordert.

Art. 8. De vice-president en de leden van den Raad van Nederlnadsch Indie moeten Nederlanders zijn en den ouderdom van dertig jaren vervuld hebben.

Zij worden door den Koning benoemd en ontslagen.

Bloedverwantschap of zwagerschap, tot den vierden graad ingesloten, mag niet bestaan tusschen den Gouverneur-Generaal, den Luitenant-Gouverneur-Generaal en den vice-president of leden van den Raad, noch tusschen den vice-president en de leden onderling.

Die na zijne benoeming in den verboden graad van zwagerschap geraakt, kan zijne bediening niet behouden zonder vergunning van den Koning.

De zwagerschap houdt op door het overlijden der vrouw, die haar veroorzaakte.

Art. 9. De vice-president en de leden van den Raad van Nederlandsch Indie mogen geene andere staatsambten bekleeden.

Het bepaalde bij art. 3 is op hen toepasselijk.

Art. 10. Tot het vervullen eener opengevallene plaats in den Raad van Nederlandsch Indie wordt door den Gouverneur-Generaal, na overleg met den Raad, binnen dertig dagen, eene met redenen omkleede aanbeveling van minstens twee personen, aan den Minister van Kolonien gezonden.

Indien de belangen van 's Lands dienst dringend vorderen, dat de opengevallene plaats inmiddels worde vervuld, draagt de Gouverneur-Generaal aan een der aanbevolenen de waarneming op van het lidmaatschap van den Raad.

Dusdanige tijdelijke waarneming heeft altijd plaats, wanneer bij gebreke daarvan het getal der dienstdoende leden van den Raad, de vice-president daaronder begrepen, minder dan drie zou bedragen.

Art. 11. De vice-president en de leden van den Raad van Nederlandsch Indie leggen, vóór de aanvaarding hunner bediening, in handen van den Koning of van den Gouverneur-Generaal, den volgenden eed (verklaring en belofte) af:

» Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot vice-president (lid) van den Raad » van Nederlandsch Indie benoemd te worden, directelijk of indirectelijk, » aan geene personen, hetzij in of buiten het bestuur, onder wat naam » of voorwendsel ook, eenige giften of gaven beloofd of gegeven heb, » noch beloven of geven zal.

» Ik zweer (beloof) dat ik om iets in deze betrekking te doen of te » laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of geschenken aannemen » zal, directelijk of indirectelijk.

» Ik zweer (beloof) getrouwheid aan den Koning, eerbied voor en » gehoorzaamheid aan den Gouverneur-Generaal, als des Konings ver-» tegenwoordiger.

» Ik zweer (beloof) dat ik door mijne daden en raadgevingen, naar » mijn vermogen zal medewerken tot bevordering van de welvaart » van Nederlandsch Indie.

» Ik zweer (beloof) dat ik het Reglement op het beleid der regering » van en alle andere voor Nederlandsch Indie geldende verordeningen » getrouwelijk zal nakomen, en dat ik mij in alles zal gedragen zoo » als een braaf en eerlijk vice-president (lid) van den Raad van Neder-» landsch Indie betaamt.

» Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!" (» Dat beloof en » verklaar ik.")

Deze eed wordt mede door den waarnemenden vice-president en de waarnemende leden van den Raad van Nederlandsch Indie afgelegd.

Art. 12. Wanneer bij het openvallen van het ambt van vice-president van den Raad van Nederlandsch Indie, de benoeming van den opvolger niet geschied, of in Nederlandsch Indie niet bekend is, of de benoemde in de spoedige aanvaarding zijner waardigheid verhinderd wordt, draagt de Gouverneur-Generaal de waarneming daarvan op aan het oudste lid in benoeming van den Raad.

Art 13. Wanneer ziekte of afwezendheid van den Gouverneur-Generaal eene voorziening noodzakelijk maakt, kan hij het dagelijksch beleid der zaken tijdelijk opdragen aan den Luitenant-Gouverneur-Generaal; bij ontstentenis van dezen, aan den vice-president, en deze niet aanwezend zijnde, aan het oudste lid in benoeming van den Raad van Nederlandsch Indie; een en ander op zoodanigen voet, als de Gouverneur-Generaal zal noodig oordeelen.

Art. 14. Wanneer de waardigheid van Gouverneur-Generaal openvalt en de benoeming van den voorloopigen of definitiven opvolger niet geschied, of in Nederlandsch Indie niet bekend is, gelijk mede wanneer de benoemde in de dadelijke aanvaarding wordt verhinderd, treedt de door den Koning benoemde vice-president van den Raad van Nederlandsch Indie op als waarnemend Gouverneur-Generaal.

Art. 15. Wanneer, in het geval bij het voorgaand artikel voorzien, geen door den Koning benoemde vice-president van den Raad van Nederlandsch Indie aanwezig is, wordt aan een der leden van den Raad de tijdelijke waarneming der waardigheid van Gouverneur-Generaal opgedragen, in eene vergadering, waartoe worden te zamengeroepen:

de ter plaatse aanwezige leden van den Raad;
de bevelhebber der zeemagt;
de bevelhebber der landmagt;
de president van het Hooggeregtshof;
de procureur-generaal bij het Hooggeregtshof;
de directeuren der departementen van algemeen bestuur, en
de president der Algemeene Rekenkamer.

De vergadering wordt binnen tweemaal vier en twintig uren bijeengeroepen en voorgezeten door den oudste in benoeming van de aanwezige leden van den Raad.

De voorzitter en de leden der vergadering leggen den eed (belofte) af:
» dat zij hunne stem zullen uitbrengen op het lid van den Raad van
» Nederlandsch Indie, dien zij in gemoede het meest geschikt achten
» voor de tijdelijke waarneming der waardigheid van Gouverneur-Generaal."

De algemeene secretaris en de secretarissen van het Gouvernement wonen de vergadering bij. Een hunner voert de pen, de overigen zijn stemopnemers.

De benoeming geschiedt bij volstrekte meerderheid van stemmen, door middel van ongeteekende stembriefjes.

De stembriefjes worden, na door de medestemmenden in eene bus te zijn gestoken, door de stemopnemers overluid voorgelezen.

Niet of niet behoorlijk ingevulde stembriefjes worden, tot bepaling der meerderheid, afgetrokken van het getal der aanwezige leden der vergadering.

Wanneer bij de eerste stemming geene volstrekte meerderheid is verkregen, wordt tot eene tweede vrije stemming overgegaan.

Indien ook bij deze stemming door niemand de volstrekte meerderheid is verkregen, heeft er eene derde stemming plaats over de twee personen, die bij de tweede de meeste stemmen op zich vereenigd hebben. Deze onthouden zich van verdere deelneming aan de stemming.

Wanneer bij de tweede stemming meer dan twee personen een gelijk aantal stemmen op zich vereenigen, wordt door voorafgaande stemming beslist, wie hunner niet zullen behooren tot het bij de vorige alinea bedoelde tweetal.

Bij het staken der stemmen is de oudste in benoeming de verkozene. Na den afloop der werkzaamheden worden de stembriefjes in tegenwoordigheid der leden verbrand.

Van de verrigtingen der vergadering wordt een naauwkeurig procesverbaal in dubbel opgemaakt en door al de leden en de secretarissen onderteekend. Een der dubbelen wordt gezonden aan den Minister van Kolonien.

Art. 16. Het bepaalde bij art. 15 is ook toepasselijk op het geval, dat de door den Koning benoemde vice-president van den Raad van Nederlandsch Indie, hoewel in Indie aanwezig, echter niet in staat is de waardigheid van waarnemenden Gouverneur-Generaal dadelijk te aanvaarden. Zoodra de verhindering ophoudt, treedt hij van regtswege op als waarnemende Gouverneur-Generaal.

Art. 17. Wanneer er vermoeden bestaat, dat de Gouverneur-Generaal door krankzinnigheid buiten staat is zijne waardigheid te blijven uitoefenen, belegt degene die hem zou moeten vervangen, of, als deze niet bekend of afwezend is, de oudtse in benoeming der aanwezige leden van den Raad van Nederlandsch Indie, eene vergadering van dien Raad, ten einde te onderzoeken of er gronden aanwezig zijn om het bestaande vermoeden als juist aan te nemen.

In die vergadering worden de ambtenaren, die dagelijks met den Gouverneur-Generaal in aanraking zijn, geroepen om inlichtingen te geven.

Zoo daartoe redenen bestaan, wordt vervolgens eene commissie benoemd, om den Raad te dienen van berigt omtrent den toestand van den Gouverneur-Generaal.

Die commissie bestaat uit het hoofd van de geneeskundige dienst, den oudste in rang van de ter plaatse aanwezige officieren van gezondheid en den stads-geneesheer te Batavia.

Zij is bevoegd om den gewonen geneesheer van den Gouverneur-Generaal in haar midden te roepen.

Bevestigt dit nader onderzoek het bestaande vermoeden, dan wordt de vergadering belegd, omschreven in art. 15.

Die vergadering roept als getuigen voor zich degenen die over de zaak licht kunnen verspreiden, en beslist vervolgens bij meerderheid van stemmen of er redenen zijn om den Gouverneur-Generaal, onder 's Konings goedkeuring, te ontheffen van de uitoefening zijner waardigheid.

Wanneer de vergadering tot de ontheffing besluit, is de Gouverneur-Generaal, uit kracht dier verklaring, van de uitoefening zijner waardigheid ontheven en wordt, naar mate der omstandigheden, in de voorloopige vervulling voorzien, overeenkomstig het bepaalde bij art. 14 of 15.

Van elk gedeelte des onderzoeks worden naauwkeurige processenverbaal in dubbel opgemaakt, en door al de leden en de secretarissen onderteekend. Een der dubbelen wordt gezonden aan den Minister van Kolonien.

Art. 18. Bloedverwantschap of zwagerschap tot den vierden graad ingesloten, mag niet bestaan tusschen den Gouverneur-Generaal en de secretarissen van het Gouvernement, noch tusschen die secretarissen onderling.

Het bepaalde bij de twee laatste alinea's van art. 8 is hier toepasselijk.

Art. 19. Al wat in dit reglement omtrent den Gouverneur-Generaal is bepaald, is toepasselijk op hem, die de waardigheid tijdelijk uitoefent, met uitzondering van het vastgestelde bij art. 18.

IIde HOOFDSTUK.

Van de bevoegdheid en de pligten van de Regering van Nederlandsch Indie.

Art. 20. De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, met inachtneming van de bepalingen van dit reglement en van 's Konings bevelen, algemeene verordeningen vast te stellen omtrent alle onderwerpen, waarvan de regeling niet door de wet is geschied of moet geschieden, waarin niet door een Koninklijk besluit is voorzien, of waarvan aan den Koning de regeling niet is voorbehouden.

Art. 21. Onverminderd het geval, voorzien bij art. 43, is de Gouverneur-Generaal in dringende omstandigheden bevoegd, om, onder nadere bekrachtiging door de wet of goedkeuring van den Koning, algemeene verordeningen vast te stellen omtrent onderwerpen waarvan de regeling door de wet moet geschieden of aan den Koning is voorbehouden, zoolang die regeling niet heeft plaats gehad.

Zoodanige maatregel wordt, wanneer het een onderwerp geldt waarvan de regeling door de wet geboden is, door den Koning onverwijld gebragt ter kennis van de Staten-Generaal.

Art. 22. De Gouverneur-Generaal kan om gewigtige redenen, onder nadere bekrachtiging door de wet of goedkeuring van den Koning, de afkondiging of uitvoering uitstellen van wetten of Koninklijke besluiten en bevelen.

Van deze handelingen wordt, wanneer zij eene wet betreffen, door den Koning onverwijld kennis gegeven aan de Staten-Generaal.

Art. 23. Onverminderd het geval voorzien bij art. 43 en behoudens de bepalingen van dit reglement, is de Gouverneur-Generaal bevoegd om in dringende omstandigheden voor geheel Nederlandsch Indie of voor bepaalde gedeelten daarvan, onder nadere bekrachtiging door de wet, bij algemeene verordening, wetten geheel of gedeeltelijk buiten werking te stellen.

Van deze handeling wordt door den Koning onverwijld kennis gegeven aan de Staten-Generaal.

Art. 24. De Gouverneur-Generaal heeft, onder de nadere goedkeuring des Konings, gelijke bevoegdheid als hem bij art. 23 is geschonken, ten aanzien van verordeningen door den Koning, of in Zijnen naam door Commissarissen-Generaal vastgesteld of goedgekeurd.

Bij de toepassing van dit artikel worden als door den Koning vastgesteld beschouwd de bestaande organisatien der verschillende takken van bestuur en de aangenomen gewigtige beginselen van regering, ook die het stelsel der belastingen betreffende, hoezeer niet uitdrukkelijk door den Koning bekrachtigd.

Art. 25. Wanneer de Gouverneur-Generaal gebruik maakt van de magt hem bij art. 22 verleend, en zijne handeling wordt afgekeurd, is hij tot afkondiging of uitvoering verpligt dadelijk na ontvangst van den daartoe strekkenden last des Konings.

Art. 26. Wanneer de algemeene verordeningen door den Gouverneur-Generaal afgekondigd, in de gevallen bedoeld bij de artt. 21, 23 en 24, door de wet of door den Koning niet bekrachtigd worden, afgekeurd worden, of wanneer, in het geval bedoeld bij art. 20, het onderwerp inmiddels in Nederland is geregeld, blijven die verordeningen desniettemin in Nederlandsch Indie hare verbindende kracht behouden, tot dat hare intrekking door den Gouverneur-Generaal is afgekondigd.

Art. 27. De Gouverneur-Generaal zorgt voor de uitvoering der algemeene verordeningen en vaardigt de daartoe noodige bevelen uit.

De algemeene verordeningen zijn op die gedeelten van Nederlandsch Indie, alwaar het regt van zelfbestuur aan de inlandsche vorsten en volken is gelaten, slechts in zoo ver toepasselijk, als met dat regt bestaanbaar is.

Art. 28. De Gouverneur-Generaal vraagt het advies van den Raad van Nederlandsch Indie over alle zaken van algemeen of bijzonder belang, waar hij dit noodig oordeelt.

Tot die raadpleging is hij verpligt ten aanzien van:

a. alle instructien en reglementen het algemeen of gewestelijk bestuur betreffende, op zijnen last ontworpen;

b. de toepassing van art. 44 van dit reglement en in het algemeen van elke regeling der staatkundige betrekkingen met Indische vorsten en volken;

c. de algemeene begrooting van ontvangsten en uitgaven;

d. de algemeene strekking der maatregelen door het burgerlijk gezag genomen of te nemen in geval van oorlog of opstand;

e. buitengewone maatregelen van gewigtigen aard; en

f. benoemingen tot gewigtige ambten, ter aanwijzing van den Koning.

De Gouverneur-Generaal alleen beslist en geeft van zijn besluit kennis aan den Raad.

Wanneer de Raad van Nederlandsch Indie door den Gouverneur-Generaal is gehoord, wordt daarvan melding gemaakt in den aanhef der besluiten.

Art. 29. Overeenstemming met den Raad van Nederlandsch Indie wordt, onverminderd in de gevallen uitdrukkelijk in dit reglement genoemd, gevorderd voor de vaststelling, wijziging, uitlegging, schorsing en intrekking door den Gouverneur-Generaal van alle algemeen verbindende verordeningen, gelijk mede voor het uitstellen harer afkondiging.

Art. 30. Wanneer de Gouverneur-Generaal, in de gevallen waarin overeenstemming wordt gevorderd, zich niet vereenigt met het advies van den Raad van Nederlandsch Indie, wordt de uitspraak des Konings door hem ingeroepen.

De Gouverneur-Generaal kan, zonder die uitspraak af te wachten, de door hem noodig geachte maatregelen op eigen gezag en verantwoordelijkheid nemen, wanneer hij oordeelt, dat langer verwijl de veiligheid of de rust van Nederlandsch Indie of andere gewigtige algemeene belangen zou in gevaar brengen.

Alvorens die maatregelen worden genomen, deelen de Gouverneur-Generaal, de vice-president en de leden van den Raad elkander schriftelijk hunne gevoelens mede. Het onderwerp wordt daarna op nieuw aan eene beraadslaging in den Raad, onder het voorzitterschap van den Gouverneur-Generaal, onderworpen. De Gouverneur-Generaal stemt in dit geval mede en heeft, bij staking, eene beslissende stem.

Ter deelneming aan deze beraadslaging worden de leden van den Raad opgeroepen, die ingevolge art. 36 afwezend zijn, en zich op de eilanden Java en Madura bevinden. Zij zijn gehouden onverwijld aan die oproeping te voldoen.

Art. 31. De algemeene verordeningen, vastgesteld, hetzij door de wetgevende magt in Nederland (wetten), hetzij door den Koning alleen

(Koninklijke besluiten), hetzij door den Gouverneur-Generaal (ordonnantien), worden door den Gouverneur-Generaal afgekondigd, en door den algemeenen secretaris, of een der secretarissen van het Gouvernement gewaarmerkt.

Die afkondiging wordt gerekend geschied te zijn door plaatsing in het *Staatsblad van Nederlandsch Indie.* Zij is, in geldigen vorm geschied, de eenige voorwaarde der verbindbaarheid.

De algemeene verordeningen werken terstond nadat hare afkondiging kan bekend zijn.

Wanneer geen ander tijdstip is vastgesteld, wordt de afkondiging gerekend bekend te zijn, op Java en Madura op den dertigsten dag, en in de overige kolonien en bezittingen op den honderdsten dag, na dien der dagteekening van het *Staatsblad van Nederlandsch Indie*, waarin de verordening is opgenomen.

Art. 32. De Gouverneur-Generaal, het bevel tot afkondiging van eene wet of van een Koninklijk besluit ontvangen hebbende, zorgt voor de plaatsing daarvan in het *Staatsblad van Nederlandsch Indie* met het navolgende onderschrift:

» En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gou-
» verneur-Generaal van Nederlandsch Indie (den Raad van Nederlandsch
» Indie gehoord) dat deze in het Staatsblad van Nederlandsch Indie
» worde geplaatst en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de
» inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt. Gelast verder alle
» hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder
» zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van de bovenstaande wet
» (Koninklijk besluit) de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien
» des persoons."

» Gedaan te . . . . den . . . . ."

(Handteekeningen van den Gouverneur-Generaal en van den algemeenen secretaris of van een der gouvernements-secretarissen.)

Art. 33. Het formulier van afkondiging der ordonnantien is als volgt:

» In naam des Konings!
» De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie,
» Den Raad van Nederlandsch Indie gehoord,
» Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten."

(Hier volgen de beweegredenen en de inhoud der ordonnantie en daarna de woorden:)

» En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het
» *Staatsblad van Nederlandsch Indie* geplaatst, en, voor zooveel noodig,
» in de inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

» Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en amb-
» tenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat,
» aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluі-
» king of aanzien des persoons.

» Gedaan te . . . . den . . . ."

(Handteekeningen van den Gouverneur-Generaal en van den algemeenen secretaris of van een der gouvernements-secretarissen.)

Art. 34. Alle collegien en landsdienaren, geene uitgezonderd, zijn verpligt aan den Raad van Nederlandsch Indie, op zijne aanvrage, inlichtingen te geven omtrent de feiten, wier kennis vereischt wordt voor de adviesen, door den Gouverneur-Generaal van den Raad gevraagd.

Art. 35. De Raad van Nederlandsch Indie heeft het regt aan den Gouverneur-Generaal voorstellen te doen.

Wanneer de Gouverneur-Generaal, na onderzoek, vermeent een voorstel van den Raad buiten gevolg te moeten laten, geeft hij daarvan, met opgave zijner bezwaren, kennis aan den Minister van Kolonien.

Hij brengt tevens zijn besluit ter kennis van den Raad.

Art. 36. De Gouverneur-Generaal kan aan de leden van den Raad van Nederlandsch Indie bijzondere commissien opdragen en hen met zendingen in Nederlandsch Indie belasten, mits, behalve de vice-president, twee leden ter hoofdplaats aanwezig blijven.

Art. 37. De Gouverneur-Generaal is, met opzigt tot de uitoefening van zijne waardigheid, verantwoordelijk aan den Koning, onverminderd het regt tot vervolging bij art. 159 der Grondwet aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegekend.

Art. 38. De Gouverneur-Generaal is strafbaar:

a. wanneer hij uitvoering geeft of doet geven:

1°. aan Koninklijke besluiten of beschikkingen, niet voorzien van de vereischte mede-onderteekening van een der hoofden van de ministeriele departementen;

2°. aan Koninklijke besluiten of beschikkingen, waarvan hem de uitvoering niet is opgedragen door den Minister van Kolonien;

b. wanneer hij opzettelijk nalaat of grovelijk verzuimt uitvoering te geven of te doen geven aan voorschriften van dit reglement en van andere voor Nederlandsch Indie verbindende wetten en verordeningen, alsmede aan Koninklijke besluiten of beschikkingen en aan geslotene verdragen, voor zoover die uitvoering door den Minister van Kolonien aan hem is opgedragen;

c. wanneer hij beschikkingen neemt of bevelen geeft, waardoor hij wist of weten moest, dat bepalingen van dit reglement, van andere voor Nederlandsch Indie verbindende wetten of algemeene verordeningen, of van geslotene verdragen worden geschonden.

Art. 39. De straffen bij de wet regelende de verantwoordelijkheid van de hoofden der ministeriele departementen tegen de daarbij omschreven misdrijven bedreigd, zijn toepasselijk op den Gouverneur-Generaal, in de gevallen bij het voorgaande artikel vermeld.

Art. 40. In geval van vervolging, hetzij naar aanleiding van art. 159 der Grondwet, hetzij ter zake van andere misdrijven of overtredingen, legt de Gouverneur-Generaal, op ontvangen bevel van wege den Koning, zijne waardigheid neder in handen van den daartoe door den Koning of door dit reglement aangewezen opvolger.

Art. 41. De Gouverneur-Generaal is opperbevelhebber van de in Nederlandsch Indie aanwezige zeemagt, behoudens hare administrative betrekkingen tot het Departement van Marine. Hij beschikt over de schepen en vaartuigen en derzelver manschap in overeenstemming met de door den Koning gegeven voorschriften, zoo als hij meest oorbaar acht voor de belangen van Nederlandsch Indie.

Art. 42. De Gouverneur-Generaal is opperbevelhebber van de in Nederlandsch Indie aanwezige landmagt.

In Nederlandsch Indie worden de officieren door den Gouverneur-Generaal benoemd. Zij worden door hem bevorderd en ontslagen op den voet bij algemeene verordening bepaald.

De regelen omtrent het toekennen van pensioenen en gagementen worden bij algemeene verordening gesteld.

Art. 43. In geval van oorlog of opstand, neemt de Gouverneur-Generaal de maatregelen, die hij in het belang van het Rijk en van Nederlandsch Indie noodzakelijk acht, ook de zoodanige waartoe anders 's Konings magtiging vereischt wordt.

Bepaaldelijk heeft hij alsdan de magt om Nederlandsch Indie, geheel of gedeeltelijk, in staat van oorlog of beleg te verklaren, wetten en bepalingen van dit reglement te schorsen en autoriteiten tijdelijk op te heffen.

De Gouverneur-Generaal kan in bezittingen buiten Java en Madura de burgerlijke of militaire gezaghebbers magtigen tot het nemen van voorloopige maatregelen van den bij dit artikel bedoelden aard.

Art. 44. De Gouverneur-Generaal verklaart oorlog aan en maakt vrede- en andere verdragen met Indische vorsten en volken, alles met inachtneming van de bevelen des Konings.

Van den inhoud dier verdragen wordt door den Koning mededeeling gedaan aan de beide Kamers der Staten-Generaal, zoodra Hij oordeelt dat het belang en de zekerheid van het Rijk en van Nederlandsch Indie zulks toelaten.

Art. 45. Aan personen, niet in Nederlandsch Indie geboren, die gevaarlijk worden geacht voor de openbare rust en orde, kan het verblijf aldaar door den Gouverneur-Generaal, in overeenstemming met den Raad van Nederlandsch Indie, worden ontzegd.

Het daartoe strekkend besluit wordt, wanneer het Nederlanders geldt, met redenen omkleed.

Het besluit bepaalt een redelijken tijd, die den betrokken persoon gelaten wordt voor het orde stellen op zijne zaken.

De Gouverneur-Generaal kan, bij een door hem onderteekend bevel, gelasten dat de betrokken persoon, in afwachting van eene gelegenheid tot verwijdering, in hechtenis worde genomen.

Het besluit tot verwijdering en het bevel tot inhechtenisneming worden aan den betrokken persoon bij geregtelijke acte beteekend.

De Gouverneur-Generaal brengt het besluit tot verwijdering, met de verdere stukken, onverwijld ter kennis van den Minister van Kolonien.

Van het besluit tot verwijdering wordt, wanneer het Nederlanders geldt, door den Koning kennis gegeven aan de Staten-Generaal.

Art. 46. Aan personen, niet in Nederlandsch Indie geboren, kan door den Gouverneur-Generaal, in overeenstemming met den Raad van Nederlandsch Indie, in het belang der openbare rust en orde, het verblijf in bepaalde gedeelten van Nederlandsch Indie worden ontzegd.

Wanneer de maatregel iemand betreft, niet tot de inlanders behoorende, wordt het besluit met de verdere stukken onverwijld gebragt ter kennis van den Minister van Kolonien.

Van den maatregel wordt, wanneer het Nederlanders geldt, door den Koning kennis gegeven aan de Staten-Generaal.

Art. 47. De Gouverneur-Generaal kan, in overeenstemming met den Raad van Nederlandsch Indie, aan personen, binnen Nederlandsch Indie geboren, in het belang der openbare rust en orde, eene bepaalde plaats aldaar tot verblijf aanwijzen, of het verblijf in bepaalde gedeelten van Nederlandsch Indie ontzeggen.

De Gouverneur-Generaal kan, bij een door hem onderteekend bevel, gelasten dat de betrokken persoon, in afwachting van eene gelegenheid tot verwijdering, in hechtenis worde genomen.

Het besluit tot verwijdering en het bevel tot inhechtenisneming worden aan den betrokken persoon bij geregtelijke acte beteekend.

Wanneer de in dit artikel bedoelde maatregelen iemand betreffen, niet tot de inlanders behoorende, wordt gehandeld overeenkomstig het voorlaatste lid van het voorgaande artikel.

De bepaling, vervat in het laatste lid van het voorgaand artikel, is mede toepasselijk wanneer het Nederlanders geldt.

Art. 48. In de gevallen, bedoeld in de artt. 45, 46 en 47, wordt door den Gouverneur-Generaal niet beslist dan nadat de betrokken persoon in zijne verdediging gehoord, of daartoe behoorlijk opgeroepen is. Van het verhoor wordt proces-verbaal opgemaakt.

Art. 49. Behoudens de uitzonderingen bij dit reglement bepaald, worden de ambtenaren benoemd, ontslagen en op pensioen gesteld door den Gouverneur-Generaal, overeenkomstig regels, bij algemeene verordening gesteld.

Art. 50. De Gouverneur-Generaal regelt het bedrag der bezoldigingen en soldijen, voor zoover het niet door den Koning vastgesteld is. Bezoldigingen en soldijen bij Koninklijke besluiten bepaald, of begrepen in eene goedgekeurde begrooting, kunnen door den Gouverneur-Generaal zonder magtiging des Konings niet worden verhoogd.

Art. 51. Het bezoldigen der ambtenaren geschiedt naar het beginsel, dat, behalve de toe te leggen jaarwedde, geene andere dan de uitdrukkelijk toegestane voordeelen uit het ambt mogen worden getrokken.

Die voordeelen worden door den ambtenaar alleen genoten wanneer het genot daarvan hem bij zijne benoeming uitdrukkelijk is vergund.

Spillagien of overwigten worden nimmer beschouwd als voordeelen aan de ambten verbonden, maar slechts als middelen om verliezen, buiten de schuld der ambtenaren ontstaan, te vergoeden.

Het bepaalde bij art. 3 van dit reglement kan bij algemeene verordening, geheel of gedeeltelijk, op ambtenaren worden toepasselijk gemaakt.

Art. 52. De Gouverneur-Generaal heeft, na gehoord advies van het Hooggeregtshof, het regt van gratie van straffen, door regterlijke vonnissen in Nederlandsch Indie opgelegd, zoolang de veroordeelden zich aldaar ophouden.

Voor zooveel inlandsche vorsten en hoofden betreft, heeft hij ook, in overeenstemming met den Raad van Nederlandsch Indie, het regt van amnestie en abolitie.

Art. 53. De Gouverneur-Generaal heeft de magt om dispensatien te verleenen, in de gevallen bij de algemeene verordeningen omschreven; voor zooveel regtszaken betreft, na gehoord advies van het Hooggeregtshof.

De Gouverneur-Generaal kan ook, in overeenstemming met den Raad van Nederlandsch Indie, en na gehoord advies van het Hooggeregtshof, dispensatie verleenen van eene bepaalde ordonnantie, in de gevallen daarbij niet vermeld.

Art. 54. De Gouverneur-Generaal verleent in naam des Konings zeebrieven aan schepen en vaartuigen, op de Europesche wijze getuigd. Vaartuigen, op de inlandsche wijze getuigd, worden van jaarpassen voorzien; een en ander overeenkomstig reeds vastgestelde of nader vast te stellen algemeene verordeningen.

Art. 55. De bescherming der inlandsche bevolking tegen willekeur, van wien ook, is een der gewigtigste pligten van den Gouverneur-Generaal.

Hij zorgt dat de besturende ambtenaren de daaromtrent bestaande of nader uit te vaardigen verordeningen stiptelijk nakomen, en dat den inlanders overal gelegenheid gegeven worde om vrijelijk klagten in te leveren.

Art. 56. De Gouverneur-Generaal houdt de op hoog gezag ingevoerde cultures, zooveel doenlijk, in stand, en zorgt in overeenstemming met de bevelen des Konings:

1°. dat die cultures niet in den weg staan aan de teelt van genoegzame voedingsmiddelen;

2°. dat, voor zoover die cultures plaats hebben op gronden door de inlandsche bevolking voor eigen gebruik ontgonnen, de beschikking over die gronden geschiede met billijkheid en met eerbiediging van bestaande regten en gebruiken;

3°. dat bij de verdeeling van den arbeid, dezelfde regelen worden in acht genomen,

4°. dat de belooning der betrokken inlanders, met vermijding van schadelijke opdrijving, zoodanig zij, dat de gouvernementscultures hun, bij gelijken arbeid, ten minste gelijke voordeelen opleveren als de vrije teelt;

5°. dat zooveel doenlijk opgeheven worden de bezwaren die, na een opzettelijk onderzoek, mogten bevonden worden ten aanzien van die cultures te bestaan; en

6°. dat alzoo worde voorbereid eene regeling, steunende op vrijwillige overeenkomsten met de betrokken gemeenten en personen, als overgang tot eenen toestand, waarbij de tusschenkomst des Bestuurs zal kunnen worden ontbeerd.

In het verslag, bedoeld bij het 1ste lid van art. 60 der Grondwet, wordt jaarlijks opgave gedaan van de maatregelen door den Gouverneur-Generaal naar aanleiding van dit artikel genomen.

Art. 57. In elk gewest worden de aard en duur der persoonlijke diensten, waartoe de inboorlingen verpligt zijn, de gevallen waarin en de wijze en voorwaarden waarop zij kunnen worden gevorderd, door den Gouverneur-Generaal geregeld, in overeenstemming met de bestaande gebruiken, instellingen en behoeften.

De verordeningen, die persoonlijke diensten betreffende, worden in elk gewest, om de vijf jaren, door den Gouverneur-Generaal herzien met het doel om daarin trapsgewijze de verminderingen te brengen, bestaanbaar met het algemeen belang.

In het verslag, bedoeld bij het 1ste lid van art. 60 der Grondwet, wordt jaarlijks opgave gedaan van den staat, waarin zich de voorgeschreven regeling der hier bedoelde diensten bevindt.

Art. 58. De Gouverneur-Generaal zorgt, dat in Nederlandsch Indie geene belastingen geheven worden dan die bij algemeene verordeningen zijn bepaald.

Art. 59. De Gouverneur-Generaal zorgt, dat overal, waar de *landrente* geheven wordt, volgens den gemeentelijken of dorps-aanslag, daarmede voorloopig worde voortgegaan.

De grondslagen voor den aanslag in de landrente worden bij algemeene verordening vastgesteld.

In het verslag, bedoeld bij het 1ste lid van art. 60 der Grondwet, wordt jaarlijks opgave gedaan van de maatregelen naar aanleiding van dit artikel genomen.

Art. 60. De Gouverneur-Generaal moedigt den handel, de nijverheid en den landbouw aan, en zorgt ook, ter bevordering hiervan, voor het aanleggen of in stand houden van markten (passars). Hij waakt, met eerbiediging van verkregene regten, dat op die markten geene belastingen worden geheven.

Art. 61. De Gouverneur-Generaal vestigt zijne bijzondere aandacht op de bosschen van djatti-hout. Hij zorgt dat de regten van eigendom des Rijks op alle dusdanige bosschen, niet bij verkoop of op eenige andere wijze aan bijzondere personen afgestaan, worden gehandhaafd; en dat het in stand houden of uitbreiden dier bosschen en de houtkap in dezelve door doeltreffende maatregelen worden geregeld.

Art. 62. De Gouverneur-Generaal mag geene gronden verkoopen.

In dit verbod zijn niet begrepen kleine stukken gronds, bestemd tot uitbreiding van steden en dorpen en tot het oprigten van inrigtingen van nijverheid.

De Gouverneur-Generaal kan gronden uitgeven in huur, volgens regels bij algemeene verordening te stellen. Onder die gronden worden niet begrepen de zoodanige, door de inlanders ontgonnen of, als gemeene weide of uit eenigen anderen hoofde, tot de dorpen of dessa's behoorende.

Art. 63. Op de eilanden van den Oost-Indischen Archipel worden geene nieuwe gouvernements-vestigingen daargesteld zonder magtiging des Konings.

IIIDE HOOFDSTUK.

Van het algemeen bestuur.

Art. 64. De verschillende takken van het algemeen burgerlijk bestuur worden, onder de bevelen en het oppertoezigt van den Gouverneur-Generaal, beheerd door directeuren, wier getal, werkkring en bevoegdheid worden bepaald door den Koning.

Art. 65. De hoofden der aldus ingestelde departementen van algemeen bestuur vereenigen zich tot een *Raad van Directeuren*, telkens wanneer de Gouverneur-Generaal hunne zamenwerking beveelt.

Art. 66. Er is eene Algemeene Rekenkamer, belast met het toezigt over het beheer der koloniale geldmiddelen en over de verantwoording der rekenpligtigen.

De zamenstelling der kamer en hare instructie worden door den Koning vastgesteld, in overeenstemming met de wet op de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen.

IVDE HOOFDSTUK.

Van de gewestelijke en plaatselijke besturen.

Art. 67. Zooveel de omstandigheden het toelaten, wordt de inlandsche bevolking gelaten onder de onmiddellijke leiding van hare eigene, van regeringswege aangestelde of erkende hoofden, onderworpen aan zoodanig hooger toezigt, als bij algemeene of bijzondere voorschriften door den Gouverneur-Generaal is of zal worden bepaald.

Art. 68. De indeeling van het grondgebied van Nederlandsch Indie in gewesten geschiedt door den Koning.

In de gewesten wordt, in naam van den Gouverneur-Generaal, het bestuur uitgeoefend door hoofd-ambtenaren, onder zoodanige ambtstitels als zijn of zullen worden bepaald.

De Gouverneur-Generaal stelt de instructien dier hoofd-ambtenaren vast en regelt hunne betrekking tot de verschillende collegien en ambtenaren, tot de militaire gezaghebbers en tot de bevelhebbers van 's Rijks schepen van oorlog.

Het burgerlijk gezag is, zoolang niet anders is bepaald, het hoogste.

Art. 69. De verdeeling der gewesten in regentschappen geschiedt door den Gouverneur-Generaal.

In elk regentschap wordt, onder zoodanigen ambtstitel als de inlandsche gebruiken medebrengen, een regent aangesteld, door den Gouverneur-Generaal uit de inlandsche bevolking gekozen.

De instructien der regenten en hunne betrekking tot de Europesche ambtenaren worden door den Gouverneur-Generaal vastgesteld.

Bij het openvallen der betrekking van regent op het eiland Java wordt, behoudens de voorwaarden van bekwaamheid, ijver, eerlijkheid en trouw, zooveel doenlijk tot opvolger gekozen een der zonen of nabestaanden van den laatsten regent.

Art. 70. De regentschappen worden, waar hij dit noodig acht, door den Gouverneur-Generaal verdeeld in districten.

Elk district wordt bestuurd door een inlandsch hoofd, onder zoodanigen ambtstitel als de inlandsche gebruiken medebrengen.

De instructien der districtshoofden en hunne betrekking tot de Europesche ambtenaren worden door den Gouverneur-Generaal vastgesteld.

Art. 71. De inlandsche gemeenten verkiezen, behoudens de goedkeuring van het gewestelijk gezag, hare hoofden en bestuurders. De Gouverneur-Generaal handhaaft dat regt tegen alle inbreuken.

Aan die gemeenten wordt de regeling harer huishoudelijke belangen gelaten, met inachtneming der van den Gouverneur-Generaal of van het gewestelijk gezag uitgegane verordeningen.

Waar het bepaalde bij de alinea's 1 en 2 van dit artikel niet overeenkomt met de instellingen des volks, of met verkregene regten, wordt de invoering daarvan achterwege gelaten.

Art. 72. De ambtenaren, met het hoogste gewestelijk gezag bekleed, zijn bevoegd tot het maken van reglementen en keuren van politie. Zij kunnen tegen de overtreding daarvan straffen bedreigen, overeenkomstig regels bij algemeene verordening te stellen.

Art. 73. Vreemde Oosterlingen, in Nederlandsch Indie gevestigd, worden zooveel doenlijk in afzonderlijke wijken vereenigd, onder de leiding van hunne eigene hoofden.

De Gouverneur-Generaal zorgt dat die hoofden van de vereischte voorschriften worden voorzien.

VDE HOOFDSTUK.

Van de justitie.

Art. 74. Overal waar de inlandsche bevolking niet is gelaten in het genot harer eigene regtspleging, wordt in Nederlandsch Indie regt gesproken in naam des Konings.

Art. 75. Voor zooveel de Europeanen betreft, berust de regtspraak in burgerlijke en handelszaken, alsmede in strafzaken, op algemeene verordeningen, zooveel mogelijk overeenkomende met de in Nederland bestaande wetten.

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, in overeenstemming met den Raad van Nederlandsch Indie, de daarvoor vatbare bepalingen dier verordeningen, des noodig gewijzigd, toepasselijk te verklaren op de inlandsche bevolking of een gedeelte daarvan.

Behoudens de gevallen waarin zoodanige verklaring heeft plaats gehad, of waarin inlanders zich vrijwillig hebben onderworpen aan het voor de Europeanen vastgestelde burgerlijke en handelsregt, worden door den inlandschen regter toegepast de godsdienstige wetten, instellingen en gebruiken der inlanders, voor zoover die niet in strijd zijn met algemeen erkende beginselen van billijkheid en regtvaardigheid.

Naar die wetten, instellingen en gebruiken wordt, onder gelijk voorbehoud, ook door den Europeschen regter gevonnisd in zaken der aan zijne regtspraak onderworpen inlandsche hoofden en bij de kennisneming in hooger beroep van door den inlandschen regter, in burgerlijke en handelszaken, gedane uitspraken.

Op die wetten, instellingen en gebruiken wordt door den Europeschen regter, bij zijne regtspraak naar de voor Europeanen vastgestelde wetgeving, zooveel mogelijk acht gegeven, wanneer inlanders, buiten het geval waarin de bij het 2de lid bedoelde verklaring heeft plaats gehad, of het geval van vrijwillige onderwerping aan gezegde wetgeving in de bij wettelijke bepalingen aangewezene gevallen, als verweerders in burgerlijke of handelszaken voor hem te regt staan.

Bij de regtspraak over inlanders, in het 3de en 4de lid van dit artikel bedoeld, neemt de regter de algemeene beginselen van het burgerlijk en handelsregt voor Europeanen tot rigtsnoer, wanneer het de beslissing geldt van zaken, die bij de hiervoren bedoelde godsdienstige wetten, instellingen en gebruiken niet geregeld zijn.

Art. 76. De militaire strafregtspleging berust op algemeene verordeningen, zooveel mogelijk overeenkomende met de in Nederland bestaande wetten.

Art. 77. Niemand kan van zijn eigendom worden ontzet dan ten algemeenen nutte, op de wijze bij algemeene verordening bepaald, en tegen voorafgaande schadeloosstelling.

De verklaring dat het algemeen nut onteigening vordert geschiedt door den Gouverneur-Generaal, in overeenstemming met den Raad van Nederlandsch Indie.

De vereischten van overeenstemming met den Raad en van voorafgaande schadeloosstelling kunnen niet worden ingeroepen, wanneer oorlog, brand, watersnood, aardbeving, vulkanische uitbarsting of andere dringende omstandigheden eene onverwijlde in-bezit-neming vorderen.

Het regt van den onteigende op schadeloosstelling wordt daardoor niet verkort.

Art. 78. Alle twistgedingen over eigendom of daaruit voortspruitende regten, over schuldvorderingen of andere burgerlijke regten, behooren bij uitsluiting tot de kennis van de regterlijke magt.

Evenwel blijven de tusschen inlanders of tusschen met deze gelijkgestelde personen van denzelfden landaard gerezen burgerlijke geschillen, welke volgens hunne godsdienstige wetten of oude herkomsten ter beslissing staan van hunne priesters of hoofden, daaraan onderworpen.

Art. 79. De regterlijke magt wordt alleen uitgeoefend door regters, bij algemeene verordeningen aangewezen.

Art. 80. Niemand kan tegen zijn wil worden afgetrokken van den regter, dien algemeene verordeningen hem toekennen.

Art. 81. Alle tusschenkomst van de Regering in zaken van justitie, niet bij dit reglement toegestaan, is verboden.

Art. 82. De zaken, welke uit haren aard of krachtens algemeene verordeningen ter beslissing staan van het administratief gezag, blijven daaraan onderworpen.

Geschillen over bevoegdheid tusschen de regterlijke en administrative magt worden door den Gouverneur-Generaal, in overeenstemming met den Raad van Nederlandsch Indie, beslist volgens regels, bij algemeene verordening te stellen.

Art. 83. Geschillen over bevoegdheid tusschen de regtbanken en de inlandsche priesters en hoofden, als ook tusschen den burgerlijken en militairen regter, worden op den voet en de wijze, bij het vorig artikel bepaald, door den Gouverneur-Generaal beslist.

Art. 84. Het verlof van den Gouverneur-Generaal, of buiten Java en Madura van den hoogsten gewestelijken gezaghebber, is noodig tot het instellen van burgerlijke regtsvorderingen en van vervolgingen tot straf tegen inlandsche vorsten en hoofden, bij algemeene verordening aangeduid.

Art. 85. Buiten de gevallen bij de artt. 43, 45, 47 en 86 voorzien, mag niemand in hechtenis worden genomen dan op bevel van het daartoe, ingevolge de algemeene verordeningen op de strafvordering, bevoegd gezag en op den voet en de wijze daarbij omschreven.

Art. 86. Wanneer iemand, niet behoorende tot de inlandsche bevolking, in buitengewone omstandigheden, buiten het geval voorzien bij de artt. 45 en 47, door het politiek gezag is in hechtenis genomen, is hij, op wiens bevel zulks plaats heeft gehad, gehouden daarvan terstond kennis te geven aan den officier van justitie bij de Europesche regtbank, binnen wier regtsgebied de inhechtenisneming is geschied.

Art. 87. Het geheim der aan den post of andere instelling van vervoer toevertrouwde brieven is onschendbaar, behalve op last des regters, in de gevallen bij algemeene verordening omschreven.

Art. 88. Niemand mag tot straf vervolgd of daartoe veroordeeld worden dan op de wijze en in de gevallen bij algemeene verordening voorzien.

Art. 89. Geenerlei straf heeft den burgerlijken dood of het verlies van alle burgerlijke regten ten gevolge.

Art. 90. Op geen misdrijf of overtreding mag als straf gesteld worden de verbeurdverklaring der goederen, den schuldige toebehoorende.

Art. 91. Alle vonnissen vermelden de gronden waarop zij rusten, en in strafzaken, behalve het misdrijf of de overtreding, de stellige wetsbepalingen waarop zij zijn gegrond.

Algemeene verordeningen regelen, met betrekking tot den inlandschen regter, de noodige wijzigingen van het voorschrift, dat de vonnissen met redenen moeten omkleed zijn.

De teregtzittingen zijn openbaar, behoudens de uitzonderingen, bij algemeene verordening aangewezen.

De vonnissen worden in het openbaar uitgesproken, behoudens de uitzonderingen bij algemeene verordening aangewezen.

Art. 92. Het geval van verklaarden staat van oorlog of beleg uitgezonderd, kan nergens, waar in naam des Konings wordt regt gesproken, een doodvonnis ten uitvoer worden gelegd, zonder magtiging van den Gouverneur-Generaal, na gehoord advies van den hoogsten burgerlijken of militairen regter.

De beschikking, waarbij de ten-uitvoer-legging is geweigerd, wordt door den Gouverneur-Generaal ter kennis gebragt van den Minister van Kolonien.

De hoogste gezagvoerders in de bezittingen buiten Java en Madura zijn bevoegd, ingeval de dadelijke uitvoering van een doodvonnis gebiedend noodzakelijk is, deze te gelasten, na gehoord advies van den regter, die het vonnis heeft gewezen.

Van hunne beschikking geven zij onverwijld kennis aan den Gouverneur-Generaal.

Art. 93. Het hoogste regterlijk collegie in Nederlandsch Indie is gevestigd te Batavia en draagt den naam van *Hooggeregtshof van Nederlandsch Indie.*

Art. 94. De president van het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indie wordt door den Koning benoemd en ontslagen.

Hij kan alleen met zijne toestemming door den Koning in eene andere ambtsbetrekking worden overgeplaatst.

De vice-president en de leden van het Hooggeregtshof kunnen alleen met hunne toestemming door den Gouverneur-Generaal in andere ambtsbetrekkingen worden geplaatst.

Art. 95. Behoudens de in het vorig artikel bedoelde overplaatsing en ontslag op eigen verzoek, kunnen de president, de vice-president en de leden van het Hooggeregtshof van hun ambt niet worden ontslagen, dan wanneer zij wegens misdrijf tot gevangenisstraf veroordeeld, in staat van kennelijk onvermogen verklaard, wegens schulden gegijzeld, onder curatele gesteld zijn, of de waardigheid van hun ambt uit het oog verliezen, gelijk mede bij gebleken wangedrag, onzedelijkheid, merkelijke achteloosheid, ongeschiktheid door ouderdom, of aanhoudende ziels- of ligchaamsziekte.

Wanneer de Gouverneur-Generaal, den Raad van Nederlandsch Indie gehoord, oordeelt, dat het ontslag om eene der bij de vorige zinsnede vermelde redenen behoort plaats te hebben, zendt hij zijne daartoe strekkende voordragt met alle ter zake betrekkelijke stukken aan den Minister van Kolonien, vergezeld van eene schriftelijke verantwoording van den betrokken ambtenaar, wien tot dat einde de tegen hem bestaande bezwaren worden medegedeeld.

De Gouverneur-Generaal is bevoegd, om, in afwachting van 's Konings beschikking, den betrokken ambtenaar, onder toekenning van wachtgeld, in zijn ambt te schorsen en voorloopig in de waarneming daarvan te voorzien.

De betrokken ambtenaar wordt, des verkiezende, door toekenning van verloftractement en vrijen overtogt in de gelegenheid gesteld om zich in Nederland te gaan verantwoorden.

De Koning verleent of weigert het ontslag.

Art. 96. Het verleenen van een bevel tot gevangenneming van een regterlijk ambtenaar brengt, behoudens het bepaalde bij art. 100, van regtswege schorsing in zijn ambt te weeg.

Art. 97. In het vonnis, waarbij een regterlijk ambtenaar tot eene lijfof onteerende straf is veroordeeld wordt tevens zijne afzetting uitgesproken.

Art. 98. Het Hooggeregtshof oordeelt in burgerlijke zaken in eersten aanleg:

1°. over alle regtsvorderingen waarin de Gouverneur-Generaal als gedaagde wordt aangesproken;

2°. over alle regtsvorderingen, uitgezonderd die, welke de belastingen en pachten betreffen, tegen den lande.

Niettemin moeten alle zakelijke regtsvorderingen voor den gewonen regter gebragt worden.

Art. 99. De vice-president en de leden van den Raad van Nederlandsch Indie, en zoodanige andere ambtenaren als algemeene verordeningen aanduiden, staan te regt voor het Hooggeregtshof, wegens misdrijven en overtredingen gedurende den tijd hunner functien begaan.

Art. 100. Met uitzondering van het geval van voorloopige aanhouding bij ontdekking op heeterdaad, kan tegen de ambtenaren, in het vorig artikel bedoeld, geen bevel van gevangenneming worden ten uitvoer gelegd, en, in het geval van ambtsmisdrijf, geene vervolging plaats hebben dan nadat daartoe door den Gouverneur-Generaal, op den voet en de wijze bij algemeene verordening omschreven, magtiging is verleend.

Art. 101. De Gouverneur-Generaal en Luitenant-Gouverneur-Generaal staan wegens misdrijven of overtredingen in Nederland te regt: wegens ambtsmisdrijven voor den Hoogen Raad der Nederlanden; wegens andere misdrijven of overtredingen ter plaatse, waar de zetel der Regering in Nederland is gevestigd, voor den regter die, naar de Nederlandsche wetgeving bevoegd is over het onderwerp te oordeelen.

Art. 102. Het Hooggeregtshof heeft het toezigt op den geregelden loop en de afdoening van regtsgedingen, alsmede op het nakomen der wetten en andere algemeene verordeningen bij alle regtbanken en geregten.

Het kan regterlijke handelingen, beschikkingen en vonnissen, wanneer die met de wetten en andere algemeene verordeningen strijdig zijn, vernietigen en buiten werking stellen, volgens de daaromtrent gestelde regels.

Art. 103. Algemeene verordeningen bepalen de gevallen waarin de arresten van het Hooggeregtshof in burgerlijke zaken onderworpen zijn aan hooger beroep bij den Hoogen Raad der Nederlanden, en de wijze van regtspleging ten aanzien van dat beroep te volgen.

Art. 104. Vonnissen, door den regter in Nederland gewezen, en bevelen door hem uitgevaardigd, mitsgaders grossen van authentieke acten aldaar verleden, kunnen in Nederlandsch Indie worden ten uitvoer gelegd.

Zoo ook kunnen vonnissen en bevelen, door den regter in Nederlandsch Indie gewezen of uitgevaardigd, alsmede grossen van authentieke acten aldaar ten overstaan van Europesche openbare ambtenaren verleden, aan welke gelijke kracht als aan de vonnissen is toegekend, in Nederland ten uitvoer gelegd worden.

VIde HOOFDSTUK.

Van de ingezetenen.

Art. 105. Met uitzondering van de personen van 's Rijkswege naar Nederlandsch Indie gezonden, mag niemand zich van elders aldaar vestigen zonder schriftelijke vergunning, op Java en Madura van den Gouverneur-Generaal, elders van den hoogsten gewestelijken gezaghebber.

De voorwaarden der toelating van Nederlanders en vreemdelingen worden bij algemeene verordening geregeld.

Aan Nederlanders, welke de bovenbedoelde vergunning verkregen hebben, kan niet dan in het geval en op de wijze bij art. 45 vermeld het verblijf in Nederlandsch Indie worden ontzegd.

Art. 106. Ingezetenen van Nederlandsch Indie zijn, behalve de inboorlingen des lands, allen die, op den voet bij het vorig artikel bepaald, hun verblijf binnen Nederlandsch Indie gevestigd hebben.

Art. 107. Onder Nederlanders worden in dit reglement verstaan, die het zijn volgens de wetten van het Koningrijk.

Art. 108. Allen die zich op het grondgebied van Nederlandsch Indie bevinden hebben aanspraak op bescherming van persoon en goederen.

Art. 109. De bepalingen van dit reglement en van alle andere algemeene verordeningen, waarin sprake is van Europeanen en inlanders, zijn, waar het tegendeel niet bepaald is, toepasselijk op de met hen gelijkgestelde personen.

Met Europeanen worden gelijkgesteld alle Christenen en alle personen niet vallende in de termen der volgende zinsnede.

Met inlanders worden gelijkgesteld Arabieren, Mooren, Chinezen en allen die Mohammedanen of heidenen zijn.

De inlandsche Christenen blijven onderworpen aan het gezag der inlandsche hoofden, en met opzigt tot regten, lasten en verpligtingen, aan dezelfde algemeene gewestelijke en gemeentelijke verordeningen en instellingen, als de inlanders die het Christendom niet belijden.

De Gouverneur-Generaal kan, in overeenstemming met den Raad van Nederlandsch Indie, uitzonderingen maken op de toepassing der in dit artikel gestelde regels.

Art. 110. Het toezigt der Regering op de drukpers wordt bij algemeene verordening geregeld, in overeenstemming met het beginsel, dat het door de drukpers openbaren van gedachten of gevoelens en het toelaten van elders dan in Nederland gedrukte stukken geene andere belemmering mogen ondervinden dan tot verzekering der openbare orde gevorderd wordt.

In Nederland gedrukte stukken worden onbelemmerd toegelaten, behoudens ieders verantwoordelijkheid, volgens regels bij algemeene verordening te stellen.

Art. 111. Vereenigingen en vergaderingen van staatkundigen aard, of waardoor de openbare orde wordt bedreigd, zijn in Nederlandsch Indie verboden. Tegen de overtreding van dit verbod worden zoodanige maatregelen genomen als de omstandigheden vorderen.

Art. 112. Ieder ingezeten heeft het regt om verzoeken aan de bevoegde magt, zoowel in Nederland als in Nederlandsch Indie, schriftelijk in te dienen, mits die persoonlijk en niet uit naam van meer worden onderteekend, welk laatste alleen kan geschieden door of van wege ligchamen, wettelijk zamengesteld of als zoodanig erkend, en in dat geval niet anders dan over onderwerpen tot hunne bepaalde werkzaamheden behoorende.

Art. 113. De ingezetenen zijn verpligt om op den voet, reeds bepaald of nader te bepalen, deel te nemen aan schutterijen of andere gewapende vereenigingen, welke door den Gouverneur-Generaal noodig worden geoordeeld tot bewaring van rust en orde. Algemeene verordeningen bepalen welke ingezetenen, bij de schutterijen ingelijfd, kunnen geroepen worden om mede te werken tot de handhaving van het Nederlandsch gezag in Indie.

Art. 114. In Nederlandsch Indie worden geene Europesche titels van adeldom erkend, dan die door den Koning zijn verleend.

Vreemde ordesteekenen, titels, rangen of waardigheden mogen door de ingezetenen van Nederlandsch Indie niet worden aangenomen zonder het bijzonder verlof des Konings.

Art. 115. Uiterlijk op den 1sten Januarij 1860 is de slavernij in geheel Nederlandsch Indie afgeschaft.

De maatregelen tot voorbereiding en geleidelijke trapsgewijze uitvoering van die afschaffing, zoo mede de vergoedingen, welke daarvan het gevolg kunnen zijn, worden bij algemeene verordening vastgesteld.

In het verslag, bedoeld bij het 1ste lid van art. 60 der Grondwet, wordt jaarlijks opgave gedaan van het verrigte naar aanleiding van dit artikel.

Art. 116. De slavenhandel, de invoer en de openbare verkoop van slaven zijn verboden.

De als slaven van elders aangevoerde personen zijn vrij, zoodra zij zich op het grondgebied van Nederlandsch Indie bevinden.

Art. 117. De regten en verpligtingen der meesters ten aanzien der in Nederlandsch Indie aanwezige slaven worden bij algemeene verordeningen geregeld.

Art. 118. Op Java en Madura blijft het nemen van pandelingen tot zekerheid van schuld verboden.

Dit verbod wordt door den Gouverneur-Generaal toegepast op die gedeelten van de bezittingen buiten Java en Madura, waar de maatschappelijke toestand het gedoogt.

De algemeene verordeningen, het pandelingschap regelende, waar het nog niet kan worden afgeschaft, hebben de strekking om die afschaffing te bevorderen.

Het pandelingschap gaat niet over op de kinderen des schuldenaars.

Het vervoeren van pandelingen over zee is verboden.

VIIde HOOFDSTUK.

Van de godsdienst.

Art. 119. Ieder belijdt zijne godsdienstige meeningen met volkomen vrijheid, behoudens de bescherming der maatschappij en harer leden tegen de overtreding der algemeene verordeningen op het strafregt.

Art. 120. Alle openbare godsdienstoefening binnen gebouwen en besloten plaatsen wordt toegelaten, voor zoover die geene stoornis aan de openbare orde toebrengt.

Tot openbare godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen wordt het verlof des Bestuurs vereischt.

Art. 121. De Gouverneur-Generaal zorgt dat alle godsdienstige gezindheden zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de algemeene verordeningen.

Art. 122. In de bestaande inrigting en het bestuur der Christelijke kerkgenootschappen wordt geene verandering gebragt dan met wederzijdsch goedvinden van den Koning en het bestuur van het betrokken kerkgenootschap.

Art. 123. De Christen-leeraars, priesters en zendelingen moeten voorzien zijn van eene door of namens den Gouverneur-Generaal te verleenen bijzondere toelating, om hun dienstwerk in eenig bepaald gedeelte van Nederlandsch Indie te mogen verrigten.

Wanneer die toelating schadelijk wordt bevonden, of de voorwaarden daarvan niet worden nageleefd, kan zij door den Gouverneur-Generaal worden ingetrokken.

Art. 124. De priesters der inlanders, die het Christendom niet belijden, zijn geplaatst onder het oppertoezigt der vorsten, regenten en hoofden voor zooveel betreft de godsdienst, die elk hunner belijdt.

Deze zorgen, dat door de priesters niets worde ondernomen strijdig met dit reglement, en met de door of uit naam van den Gouverneur-Generaal uitgevaardigde verordeningen.

VIIIste HOOFDSTUK.

Van het onderwijs.

Art. 125. Het openbaar onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg van den Gouverneur-Generaal.

De inrigting daarvan wordt, met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, bij algemeene verordening geregeld.

Het verslag, bedoeld bij het 1ste lid van art. 60 der Grondwet, doet den staat van het openbaar onderwijs, ook dien van de scholen voor de inlandsche bevolking bestemd, jaarlijks kennen.

Art. 126. Het geven van onderwijs aan Europeanen of daarmede gelijk gestelde personen is vrij, behoudens het toezigt der overheid, en het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid der onderwijzers.

Art. 127. Overeenkomstig regels, bij algemeene verordening te stellen, wordt voldoend openbaar lager onderwijs gegeven, overal waar de behoefte der Europesche bevolking dit vordert en de omstandigheden het toelaten.

Art. 128. De Gouverneur-Generaal zorgt voor het oprigten van scholen ten dienste der inlandsche bevolking.

IXde HOOFDSTUK.

Van den handel en de scheepvaart.

Art. 129. De tariven van in-, uit- en doorvoer worden vastgesteld door de wet.

Alleen in dringende omstandigheden is de Gouverneur-Generaal bevoegd die tariven tijdelijk te wijzigen, onder nadere bekrachtiging door de wet.

Van zoodanige wijziging wordt aan de beide Kamers der Staten-Generaal onverwijld kennis gegeven.

Art. 130. De havens van Nederlandsch Indie, geopend voor den algemeenen handel, zijn toegankelijk voor de schepen van alle volken, met welke het Koningrijk der Nederlanden in vriendschap is, behoudens de naleving der algemeene en plaatselijke verordeningen.

In andere havens worden alleen toegelaten inlandsche vaartuigen en die tot de kustvaart geregtigd zijn.

Overgangsbepalingen.

Art. 131. Het tegenwoordig reglement wordt in Nederlandsch Indie afgekondigd op de wijze bij art. 31 vastgesteld.

De tijd waarop het aldaar in werking treedt wordt door den Koning bepaald.

Art. 132. Alle op het bij het vorig artikel bedoelde tijdstip verbindende wettelijke verordeningen, reglementen en besluiten worden gehandhaafd tot dat zij door andere zijn vervangen.

Bepalingen, voorkomende in de verordeningen vermeld in de eerste zinsnede van art. 82, die in strijd zijn met het voorschrift der eerste zinsnede van art. 78, behouden slechts kracht gedurende twee jaren na het in werking treden van dit reglement.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 2den September 1854.

WILLEM.

De Minister van Kolonien,
CHS. F. PAHUD.

Uitgegeven den *veertienden* September 1854.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 7den dezer, nº. 77, goedgevonden den 1sten luitenant *B. H. Buixema*, van het 5de regement infanterie, krachtens art. 42 § 2, lit. *c*, der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* nº. 128), op pensioen te stellen en het bedrag van dat pensioen, ingevolge artt. 13, 14*b* en 19 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* nº. 129), te bepalen op zes honderd zestig gulden (f 660) 's jaars.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Terwijl het berigt van nieuwe vijandelijkheden, die door Fransche en Engelsche oorlogsschepen tegen Odessa zouden ondernomen zijn, zich tot nog toe niet bevestigd heeft, is er nog geen tijding ontvangen van de landing der expeditie op de Krim, en zelfs niet van haar vertrek van het Slangen-eiland, alwaar zij den 9den dezer vereenigd was. Met de buitengewone aanstalten, die gemaakt zijn om berigten van de Krim over Kustendsché naar het Oostenrijksche telegraaphkantoor van Kronstadt te brengen, zou volgens eene berekening van Londensche bladen het berigt van de landing der expeditie slechts vier dagen tijds behoeven om Londen te bereiken.

Omtrent de inscheping der expeditie te Varna worden thans door de Londensche dagbladen vele bijzonderheden medegedeeld. In eenen brief, die door een officier van de Britsche landmagt den 4den dezer ter reede van Varna geschreven is, leest men: » Sedert meer dan eene week zijn wij bezig met de inscheping; het is een schouwspel zoo als nimmer gezien was; nog nooit was eene expeditie op eene zoo reusachtige schaal ondernomen. Ik heb een plan gezien van de voorgenomen operatien, voor zooveel de landing betreft; wij zullen, geloof ik, op de oostkust der Krim nagenoeg 20 Engelsche mijlen ten noorden van Sebastopol aan land gaan. Wij moeten vasten voet aan wal trachten te krijgen, ons verschansen en dan onze stoombooten naar Varna terugzenden, om nog 10,000 man Fransche troepen te halen. De gezamenlijke sterkte der expeditie zal aanvankelijk nagenoeg 60,000 man bedragen. Het oorspronkelijke plan was, zeven mijlen van Sebastopol te landen; maar daar dit niet geheim gehouden werd, hebben de Russen werken opgeworpen om eene landing op dat punt te beletten; en men vreest dat zij het ons daar al te heet zullen maken. Zware cavalerie gaat niet mede; en zoodra het werk verrigt is, breekt onze gansche krijgsmagt van Varna op, om winterkwartieren hier of daar te betrekken, misschien wel in Engeland, want elk zegt hier, dat de vrede het gevolg zijn zal van de verwoesting van Sebastopol.

» Lord Raglan gaat heden aan boord. Met leedwezen en bevreemding verneemt men dat onze bondgenooten, de Franschen, niet meer dan omstreeks 23,000 man voor de expeditie kunnen leveren.

» Een dag of vier geleden kwam eene Russische stoomboot onder eene valsche vlag op de hoogte van Varna, en zette eene boot uit, die onder onze schepen heen en weêr voer, zag wat er gaande was, en toen naar de stoomboot terugkeerde. De zaak kwam uit, door dat een stuurman van een Engelsch stoomschip in de boot een Russisch kapitein herkende, dien hij te St. Petersburg had ontmoet. Dit voorval veroorzaakte groote ontsteltenis. Twee Fransche stoombooten werden onmiddellijk uitgezonden om de boot na te zetten, maar tot elks bevreemding aldra geseind om terug te keeren. In de Zwarte zee is geene effective blokkade geweest; en algemeen is men ontevreden over de verrigtingen van onze vloot en van den admiraal Dundas.

» De landing moet geheel overeenkomstig de aan alle officieren ter hand gestelde schets plaats hebben; doch waar, is niet aan allen bekend; twee plaatsen worden genoemd.

» De afspraak is, dat de geheele expeditie overmorgen in de baai van Baldschick zal vereenigd zijn. Er gaan nagenoeg evenveel Engelsche troepen naar de Krim als Fransche, benevens 10,000 Turken. Voor de reis naar de Krim zullen wij drie dagen noodig hebben. De aanval zal in de eerste plaats gerigt zijn tegen het fort Konstantijn, hetwelk Sebastopol met zijne haven en werven en magazijnen beheerscht, en met 250 stukken geschut bezet is."

Bij dezen brief was een afdruk gevoegd van de instructien, die bij het vertrek van Varna aan de Britsche troepen gegeven zijn. Daarin wordt onder anderen aan de troepen voorgeschreven om, bij de landing, in de booten zich niet te roeren en niet te spreken, en niet te laden alvorens aan land bevel daartoe te ontvangen. Officieren en soldaten moeten brood en gekookt pekelvleesch voor drie dagen en gevulde waterflesschen bij zich dragen. De cavalerie moet voor drie dagen fourrage medenemen. Bij de landing mag geene boot achterblijven of de andere vooruitsnellen, maar alle moeten, zijde aan zijde, stout en stadig, naar den wal gaan, in het diepste stilzwijgen. Op zee zullen alleen de sleepstoombooten des nachts lichten aan den mast voeren.

— Volgens een door Londensche bladen medegedeeld berigt, heeft de Porte besloten eene nieuwe ligting van 60,000 man voor haar leger uit te schrijven en, wanneer dat aantal manschappen in de eerste week der aanstaande maand October nog niet bijeengebragt mogt zijn, hare Christen onderdanen tot de gewapende dienst op te roepen.

— De bisschop van Gibraltar heeft het plan opgevat en onder de aandacht des publieks in Engeland gebragt, om te Konstantinopel een Anglicaansch kerkgebouw te stichten, met behulp van geldelijke bijdragen van particulieren.

ENGELAND.

De Londensche *Standard*, een van de organen der conservative oppositie, zegt in zijn nommer van jl. Maandag: » Wij kunnen mededeelen dat de admiraal Napier aldra in Engeland terugkomt, en dat hij waarschijnlijk niet weder het bevel over onze vloot in de Oostzee zal voeren. Lord Aberdeen wilde hem door den admiraal Dundonald vervangen; deze heeft verklaard, het bevel op zich te willen nemen, mits hij gemagtigd wierd om van de onder zijn bevel staande strijdmagt naar zijn beste weten gebruik te maken, of met andere woorden, onder voorwaarde dat hij niet in naam slechts maar in de daad opperbevelhebber zou zijn, en in vollen ernst oorlog tegen Rusland zou kunnen voeren. Deze voorwaarde door lord Aberdeen niet ingewilligd zijnde, heeft de admiraal Dundonald geweigerd het bevel onzer Oostzee-vloot op zich te nemen, daar hij denken moest dat het niet in de staatkunde of de bedoeling van ons gouvernement lag, de zaken met Rusland tot het uiterste te drijven. Lord Dundonald handelde als een regtschapen en vaderlandlievend man, toen hij weigerde zijn land te verraden."

Het ministeriële Londensche avondblad de *Globe* spreekt in zijn nommer van jl. Dingsdag het bovenstaande berigt tegen als een ongerijmd sprookje zonder eenigen grond, en zegt verder: » Dat de admiraal Napier op weg naar Engeland zou zijn, is onwaar; althans bij de Admiraliteit is daarvan geen berigt ontvangen, gelijk wij zeer stellig weten. Met even veel zekerheid kunnen wij verklaren, dat den admiraal Napier geen bevelen gegeven zijn, die zijne terugkomst waarschijnlijk zouden maken. Wij hebben zeer goede reden om te denken dat hij onbeperkte volmagt heeft tot alle operatiën, die hij dienstig achten mogt te ondernemen, en dat hij nimmer op eenigerhande wijze belemmerd is in de vrije leiding der krijgsoperatien in die wateren."

Vervolgens deelt de *Globe* het onderstaande berigt mede uit Stockholm van 13 September: » De Zweedsche dagbladen zeggen dat de veldtogt nog niet geëindigd is, dat men met een of ander plan schijnt om te gaan, en dat wij nog wel zouden kunnen hooren van eenige gewigtige onderneming alvorens de vereenigde vloten voor dit jaar de Oostzee verlaten, hetgeen niet vóór het midden van October zal plaats hebben. Een onzer meest geachte dagbladen, het *Aftonbladet*, verzekert dat Sweaborg met eenen aanval van de landzijde bedreigd wordt, en dat Raumo en Nystadt, stadjes op de Finsche kust aan den Bothnischen zeeboezem, geheel in asch zijn gelegd. Het schijnt vrij zeker dat bij Ulrichsborg, op den zuidelijken uithoek van het voorgebergte waarop Helsingfors staat, eene landing gedaan is, en dat de vereenigde troepen er batterijen opgerigt, een aantal Russische kanonneerbooten vernield en de stad in brand geschoten hebben.

» Het evengenoemde Zweedsche dagblad zegt verder, dat de inwoners van Ulleaborg en de omstreek van het Russische gouvernement aanzegging ontvangen hebben om op te breken, dat is, zich gereed te houden om op het eerste bevel hunne woonsteden te ontruimen en zich met have en vee naar het binnenland te begeven."

— Een groot aantal inwoners van Zuid-Wales zijn naar het land van Utah of Deseret, de nederzetting der Mormonen in Noord-Amerika, vertrokken, en anderen maken zich gereed om hen te volgen. Velen van hen hadden in Engeland een goed bestaanmiddel. Het zijn meestal kleine pachters, fabrijkarbeiders, mijnwerkers enz.; maar er zijn ook onder die landverhuizers lieden van hooger stand.

FRANKRIJK.

Te Boulogne is thans van overheidswege bekend gemaakt, dat de daaromstreeks opgeslagen veldlegers, vier in getal, tot aan het aanstaande voorjaar door 35 tot 40,000 man troepen bezet zullen blijven, tenzij onvoorziene omstandigheden eene verandering in de plannen der militaire overheid mogten brengen.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Volgens een telegraphisch berigt uit Kopenhagen van 18 September was aldaar uit Stockholm de tijding ontvangen, dat de Zweedsche regering van de Standen eene verhooging gevraagd had der in de lente van dit jaar toegestane som tot handhaving der Zweedsche neutraliteit.

DUITSCHLAND.

Berigten uit Rome van 11 September, door de Augsburger *Allgemeine Zeitung* medegedeeld, houden in dat den 9den eene voorloopige schikking tusschen den Heiligen Stoel en de Badensche regering tot stand gekomen was, welke, zoo men hoopte, aan de tusschen die regering en de Roomsche geestelijkheid in het groot-hertogdom ontstane botsingen een eind zou maken, en waarvan het berigt zegt, dat zij de beide partijen te vreden stelt op eene wijze, die zoowel aan de bekwaamheid der Badensche onderhandelaars als aan de gematigdheid van den Pauselijken Stoel tot eer verstrekt.

ITALIE.

Volgens een schrijven uit Parijs van 14 September, medegedeeld door de Londensche *Times*, zou het Sardinische gouvernement waarschijnlijk eerlang, en wel zonder raadpleging van den Pauselijken Stoel, aan de wetgevende kamers maatregelen voorstellen tot eene hervorming der Kerk zoo als door de liberale partij in Piemont sinds lang noodig wordt geacht, en wel vooreerst bepaaldelijk de opheffing van zekere kloosterorden met toeëigening van derzelver goederen aan den Staat ter bevordering van godsdienstige en kerkelijke doeleinden.

SPANJE.

In de jongste brieven uit Madrid was telkens sprake van rustverstoringen die aldaar op handen zouden zijn; en onder het publiek was men er niet zonder vrees dat door de tegenstanders der tegenwoordige orde van zaken, hetzij republikeinen of Carlisten, gewelddadige aanslagen beraamd wierden. De berigtgever van de Londensche *Times* schrijft onder dagteekening van 12 September, dat hij niet regt weet of die geruchten eenigen grond hebben, dan wel alleen uitgestrooid worden met het doel om het publiek ongerust te maken en aan het gouvernement moeijelijkheden te berokkenen, maar dat hij, alles nagaande, tot het laatste gevoelen overhelt.

NOORD-AMERIKA.

De verkiezing van volksvertegenwoordigers, ter vervanging der regelmatig aftredende leden van het Congres en van de wetgevende magt in de onderscheidene Staten der Unie, begint de gewone beweging onder het publiek en in de dagbladpers te verwekken, terwijl er ook reeds plannen en afspraken gemaakt worden voor de verkiezing van eenen President der Unie in 1856. Daaromtrent leest men het volgende in eenen brief uit New-York van 6 September, medegedeeld door de Londensche *Times*: » De politieke partijen zijn nog met hare eigenlijke plannen niet voor den dag gekomen; doch het is nu reeds zeker, dat de verkiezingstrijd dit jaar meer dan gewoonlijk loopen zal over geschilpunten, die uit plaatselijke belangen en tijdelijke omstandigheden oprijzen. In de meeste noordelijke Staten worden de oude onderwerpen van den partijtwist naar den achtergrond gedrongen door de vraag of het gebied van Nebraska eene aanwinst zal zijn voor de slavenhoudende dan wel voor de slavernijwerende helft der Unie; door de vraag of de in den Staat Maine gemaakte wetsbepalingen tegen het verkoopen van sterken drank in de wetgeving der Unie zullen worden geëerbiedigd en nagevolgd; en eindelijk door het streven der zoogenaamde Weetnieten-partij om de Roomschen en ingezetenen van buitenlandsche herkomst van hunnen invloed op de openbare aangelegenheden te berooven, en het verwerven van het burgerschap in de Vereenigde Staten minder gemakkelijk te maken; en het is moeijelijk vooruit te zien aan welke zijde het bestuur of de oppositie na den afloop der verkiezingen zal staan. De gedwongen matigheid van den Staat Maine vindt bij vele vrienden van vrijheid en van brandewijn ernstigen tegenstand. Ook is men in het Noorden gansch niet ingenomen met de onlangs gemaakte wet betrekkelijk het gebied van Nebraska, welke het invoeren of weren der slavernij in die nieuwe aanhoorigheid der Unie aan de beslissing der aldaar gevestigde of zich nederzettende inwoners overlaat, doch naar veler beweren in den grond voor de zaak der slavernij gunstig is. De heer Douglas, een der invloedrijkste senaatsleden, welke als de eigenlijke ontwerper dier wet aangemerkt wordt, wilde dezer dagen te Chicago in eene openbare meeting het woord voeren, om zijn gedrag ten aanzien dezer aangelegenheid te regtvaardigen; doch het publiek wilde hem niet aanhooren, en sloot hem den mond door luidruchtige blijken van afkeuring. Ook is thans een nieuw onderwerp bij de dagbladen in behandeling gekomen door het berigt dat ons gouvernement eene ernstige poging zou hebben ondernomen om, in spijt van Frankrijk en Engeland, de haven van Samana, een gewigtig punt in de golf van Mexico, onder de magt der Vereenigde Staten te brengen.

» Het nieuws van heden bestaat grootendeels uit berigten van nieuwe straatvechterijen, voortkomende uit de ijverzucht tusschen inboorlingen en lieden van buitenlandsche herkomst. Zoo is te Newark eene kerk geplunderd, en te Philadelphia is een ernstig gevecht tusschen de politie en de Duitschers voorgevallen."

— In de berigten uit New-York werd voor eenigen tijd met ophef gewaagd van de door den heer Ericsson beproefde aanwending der verhitte dampkringslucht tot het voortstuwen van schepen. Thans wordt uit New-York gemeld dat die uitvinding niet voldoet, en dat het met Ericsson's toestel voorziene schip in plaats daarvan een gewoon stoomtuig zal ontvangen.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 19 September: Fransche 3 pcts. rente fr. 74.50; idem 4½ pcts. fr. 98.25.

Londen 19 September: Engel. 3 pcts. gecons. 95¼ pct.; Nederl. 2½ pcts. 61½ pct.; idem 4 pcts. » pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, den 21sten *September* 1854.

Wij zijn door het Departement van Financien in de gelegenheid gesteld tot de mededeeling van den volgenden

STAAT *aanwijzende de op den 15den September 1854 in de onderstaande entrepôts aanwezige hoeveelheid van de hiernavolgende goederen.*

GOEDEREN.	MAATSTAF.	ENTREPOTS. Amsterdam.	Rotterdam.	Schiedam.	Dordrecht.	Middelburg.	TOTAAL.
Asschen, pot- en parel-	ponden.	1,375,056	490,577	»	»	»	1,865,633
» weed- en soda	id.	»	»	»	»	»	»
Granen, tarwe	lasten.	287	21	25	»	»	333
» rogge	id.	576	26	560	»	»	1162
» boekweit	id.	»	»	»	»	»	»
» gerst	id.	60	»	144	»	»	204
Huiden	stuks.	14,598	1,699	»	»	»	16,297
Indigo	ponden.	188,936	302	»	»	»	189,238
Koffij	id.	1,629,477	268,222	»	»	»	1,897,699
Rijst	id.	3,716,438	130,522	»	»	»	3,846,960
Suiker, ruwe	id.	18,210,881	12,276,651	1,321,546	532,408	1,637,406	33,978,892
Tabak, in rollen, bladen en ongeplette stelen.	id.	845,238	667,380	»	»	»	1,512,618
Tin	id.	1,897,450	23,000	»	»	78,637	1,999,087
Traan, walvisch- en robben-	vaten.	68	4	»	»	»	72
» lever-	id.	43	28	»	»	»	71

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden zijn verkozen de heeren van Nispen van Pannerden en van Beeck Vollenhoven als leden die met den Voorzitter zullen uitmaken de Commissie voor de huishoudelijke aangelegenheden gedurende het loopend zittingjaar.

Tot leden der Commissie voor de stenographie heeft de Voorzitter benoemd de heeren van Rijckevorsel, 't Hooft van Benthuizen en Bosch van Drakestein.

De commissie van redactie voor het adres van antwoord op de troonrede heeft, na het door haar opgestelde ontwerp ten gevolge van daarop door de afdeelingen gemaakte aanmerkingen te hebben gewijzigd en vastgesteld, dit gewijzigd ontwerp-adres ter tafel gebragt.

De Kamer heeft bepaald dat de beraadslagingen over het ontwerp zullen gehouden worden op morgen des voormiddags ten elf ure.

Met dit en het vorig nommer der *Staats-courant* zijn verzonden:

1°. vel 1 en 2 van het Bijblad I, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zittingen der Eerste Kamer van den 19den en 20sten September jl.;

1°. vel 1 van het Bijblad II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 19den September jl.

Rhijnhoogte te Keulen. 20 September 5 vt. 7 dm. Rhl.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN,

RIJKSTELEGRAAF.

Besteding.

Op Vrijdag den 29sten September 1854, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland of, bij afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het vijfde district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

De aanleg van de electro-magnetische telegraaflijn van Arnhem over Zutphen, Goor en Oldenzaal naar de Hannoversche grenzen, achter Denekamp, in twee perceelen.

Deze besteding geschiedt bij inschrijving, volgens art. 23 van het bestek.

Het bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan die van de Provinciale Besturen van Gelderland en Overijssel, te Arnhem en te Zwolle en op de plaatsen waar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in die provincien ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den waarnemenden Hoofdingenieur Waldorp, te Arnhem; bij den Hoofdingenieur van Gendt, te Zwolle; en bij den [illegible]

[illegible] Zaken,

Van Reenen.

DROOGMAKING VAN HET HAARLEMMER-MEER.

De Commissie van Beheer en Toezigt verwittigt de Gegadigden, dat zij zal overgaan tot de reeds voorloopig aangekondigde Zevende Verkooping van Gronden in den Haarlemmermeer-polder, voor het grootste gedeelte gelegen nabij de gemeente Lisse, op Woensdag den 27sten September eerstkomende, en zoo noodig den volgenden dag, des morgens ten 10 ure, te Lisse, in het logement de Zwaan, bij den kastelein Rotteveel.

De algemeene Voorwaarden met de algemeene Kaart van den geheelen Polder, benevens de bijzondere Voorwaarden, de bijzondere Kaart en de staten der te veilen perceelen zijn den 5den September en later te verkrijgen, op vrachtvrije aanvraag en tegen betaling van 25 cents, bij den heer de Breuk, Boekdrukker te Leyden.

Inlichtingen zijn te bekomen bij den heer Ingenieur Michaëlis te Haarlem.

De Commissie voornoemd,
Gevers van Endegeest.

. De ondergeteekende Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 7de district (Hertogdom Limburg), als daartoe gemagtigd door Zijne Excellentie den heer Minister van Binnenlandsche Zaken, geeft aan belanghebbenden te kennen, dat de vacerende betrekking van Opzigter van den Waterstaat van de derde klasse in gemeld district moet worden vervuld.

De personen, die overeenkomstig het vastgestelde programma, voorkomende in de *Staatscourant* van den 13den en 14den Januarij 1850, bij vergelijkend examen naar deze betrekking wenschen te dingen, kunnen zich vóór of uiterlijk op den 15den October aanstaande, met vrachtvrije brieven aanmelden bij den Hoofd-Ingenieur voornoemd.

Maastricht, den 19den September 1854.

De Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat,
W. Badon Ghijben.

OPENBARE AANBESTEDING OP TARIEF.

De Inspecteur in de 1ste Fortificatie-inspectie, of bij zijne afwezendheid de Eerstaanwezende Ingenieur te Muiden, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, op tarief in het openbaar Aanbesteden:

het veranderen van den Aarden Wal aan de Keetpoort te Muiden, het bouwen van eene Schutsluis, een Wachthuis, eene Brug en eene gemetselde Waterkeering.

Deze Aanbesteding zal geschieden den vijf en twintigsten September 1854, des middags ten 12 ure, te Muiden in het Logement het Hof van Holland, alwaar van den 20sten September 1854 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Muiden.

Gedrukte Bestekken met Teekeningen zullen van den 20sten September 1854, te Muiden bij A. Blaak voorwaardelijk verkrijgbaar zijn.

. De Commissie van Beheer over den Straatweg van 's Gravenhage naar Loosduinen en Monster, brengt ter kennis van de Houders van Aandeelen in de op dien weg gevestigde Geldleening, dat de Rekening en verantwoording van het door haar gehouden beheer gedurende het jaar 1853, door het Ministerie van Binnenlandsche Zaken goedgekeurd, op Maandag den 25sten September e. k., des morgens tusschen 11 en 12 ure, in een der localen van het Provinciaal Gouvernementsgebouw van Zuidholland, ter inzage van de Belanghebbenden zal liggen.

's Gravenhage, 18 September 1854.

De Commissie voornoemd,
A. van der Goes, *Secretaris.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

. De Hooge Raad der Nederlanden heeft op den 20sten Augustus 1854, aan *Krijn van der Mast*, wonende te Goedereede (alwaar hij op den 12den October 1833 is geboren uit het Huwelijk van *Hendrik van der Mast*, en nu wijlen *Maria Hollaar*) verleend Venia Aetatis of Brieven van Meerderjarig-verklaring, welke, na goedkeuring des Konings, bij besluit van den 13den September 1854, n°. 55, van kracht zijn en hem geven al de Regten bij de wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Eyssell,
Procureur bij den Hoogen Raad.

. Bij Notariele Acte van den 22sten Augustus 1854, te Weesp verleden, is de Vennootschap tot het uitoefenen der Azijnmakerij, bestaan hebbende tusschen *Reindert Judel Cohen* en *Bartha Gerardina Hagemeijer*, Echtgenoote van *Jacob Wilhelm Döhne*, allen Azijnmakers, te Amsterdam woonachtig, onder de Firma van *Döhne en Cie.*, te rekenen sedert den 12den September 1854, Ontbonden, en is de tweede genoemde met de vereffening der zaken belast en geregtigd daartoe de Firma te teekenen, onder bijvoeging der woorden: » *in liquidatie.*"

R. J. Cohen.
B. G. Döhne.
J. W. Döhne.

. Bij Notariele Acte van den 22sten Augustus 1854, te Weesp verleden, hebben *Jacob Meihuizen*, te Weesp, en *Bartha Gerardina Hagemeijer*, Echtgenoote van *Jacob Wilhelm Döhne*, Azijnmakers, te Amsterdam, voor een onbepaalden tijd aangegaan eene Vennootschap tot Azijnmakerij, ingegaan met den 12den September 1854, onder de Firma van *Döhne en Meihuizen*, alléén door den Deelgenoot *Meihuizen*, als uitsluitend met het bestuur der Vennootschap belast, te teekenen en te bezigen, doch enkel voor handelingen de Vennootschap betreffende, daaronder alle in- en verkoopen begrepen; terwijl aan bovengenoemden *J. W. Döhne*, almede onder garantie van gemelden *Meihuizen*, aan zijnen Zoon *Samuel Meihuizen* magtiging is verleend tot teekening der Firma, bepaaldelijk tot den verkoop van Azijn en het doen van [illegible] Zoon (wanneer deze als Deelgenoot mogt worden opgenomen), en bij hun overlijden zullen hunne Erfgenamen alléén met de liquidatie zijn belast.

J. Meihuizen.
B. G. Döhne.
J. W. Döhne.

. Bij Acte, den vijftienden September 1800 vier en vijftig voor het Kantongeregt te Hillegersberg gepasseerd (zijnde geregistreerd), is aan den heer *Machiel Christiaan de Graaff*, gedomicilieerd te Zevenhuizen, Handligting verleend tot den aankoop en het drijven van eene Boekhandels-affaire en wat daartoe behoort; en wijders tot alle handelingen vermeld bij art. 484 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende deze afkondiging ter voldoening aan art. 486 van evengenoemd Wetboek.

. Zij die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of onder hunne berusting hebben, wat behoort tot de beneficiaire Nalatenschap van wijlen Mejufvrouw *J. G. Bader*, weduwe van den Heer *P. van Deijl*, overleden te Gorinchem, gelieven daarvan zoodra mogelijk opgave te doen aan den Notaris *M. F. Boonzajer*, te Gorinchem.

. Allen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijlen den Heer *Auguste Daniel Bernoulli*, in leven Commissionair, gewoond hebbende te Amsterdam en aldaar op den 7den September jongstleden overleden, worden verzocht daarvan vóór den 10den October dezes jaars opgave te doen ten Kantore van den Notaris *F. W. Fabius*, op de Keizersgracht, bij het Molenpad, te Amsterdam.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Donderdag den 21sten September.

Nederland.	Werk. Schuld. $2\frac{1}{2}$ pct. . .	$60\frac{11}{16}$	$60\frac{13}{16}$	$60\frac{3}{4}$
	Dito 3 pct.	$72\frac{1}{4}$	—	—
	Dito 4 pct.	$90\frac{15}{16}$	91	91
Rusland.	Bij Hope en C°. 5 pct. . .	$100\frac{1}{2}$	—	—
	Dito bij Stieglits 4 pct. . .	$76\frac{3}{4}$	$76\frac{7}{8}$	—
Spanje.	Nieuwe 3 pct. thans 1 pct. .	$18\frac{1}{2}$	$18\frac{9}{16}$	$18\frac{9}{16}$
	Dito binnenlandsche 3 pct. .	$33\frac{1}{16}$	—	[illegible]
Oostenrijk.	Metalliek 1816—1852 5 pct.	$69\frac{1}{8}$	$69\frac{9}{16}$	[illegible]
	Dito $2\frac{1}{2}$ pct.	$35\frac{1}{8}$	$35\frac{3}{16}$	[illegible]
	Dito 1849 5 pct.	$78\frac{1}{8}$	$78\frac{3}{8}$	[illegible]
	Metalliek 1854.	$78\frac{1}{8}$	$78\frac{1}{4}$	[illegible]
Belgie.	Bij Rothschild $2\frac{1}{2}$ pct. . .	—	—	—
Portugal.	Obligatien 3 pct.	$36\frac{11}{16}$	[illegible]	—
Brazilie.	Geldl. 1824 5 pct.	$97\frac{3}{4}$	98	—
Mexico.	Obligat. 1851 3 pct. . . .	$23\frac{3}{4}$	$23\frac{7}{8}$	—

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.